

לחיות במלכות אלוהים
מבוא לאמונה הקתולית
שיעור 18 : תקדיש הפיוס (הווידוי)
סליחת אלוהים נגישה לכולם

<p>1. חיינו החדשים כילדי אלוהים יכולים להיחלש ואף להיאבד בגלל החטא. ישוע רצה שמאמיניו ימשיכו בתהליך הריפוי והישועה באמצעות תקדיש הפיוס / הווידוי.</p>	
<p>2. אלה הפונים לתקדיש הווידוי מקבלים סליחה בחסד אלוהי על החטא שחטאו נגדו. הם מתפייסים עם הכנסייה, שגם בה פגעו בחטא שלהם.</p>	קכ"ק 1424–1422
<p>3. תקדיש זה נקרא תקדיש החזרה בתשובה / החרטה / הווידוי / הסליחה / הפיוס.</p>	
<p>4. מדוע נחוץ תקדיש פיוס אחרי הטבילה? החזרה למשיח והלידה מחדש בטבילה הפכו אותנו לקדושים וללא פגם, אך לא היה בהם כדי לבטל / לחסל את החולשות האנושיות שבנו או את הנטייה שלנו לחטא. אנו זקוקים כל העת לחזרה בתשובה ולסליחה.</p>	קכ"ק 1426–1425 קור"א ו 11 יוח"א א 8
<p>5. בכוחו של החטא לגרום להפרת הקשר שלנו עם אלוהים ולהפרדתנו ממנו ומחיינו. אין לנו ביטחון גמור בישועתנו מהרגע שקיבלנו את ישוע ונטבלנו; יש בידינו האפשרות להשליך את מתנת הישועה מאת האלוהים – אם נחטא חטא למוות.</p>	תה"ל יד 2–3, נא 5 רומ' ג 23, יא 22 מתי ז 21, כד 13 קור"א ט 27, פיל' ב 12
<p>6. הטבילה היא המקום המרכזי לחזרה הבסיסית בתשובה, אך המשיח ממשיך לקרוא למאמיניו לחזור עוד בתשובה – משימה מתמשכת של הכנסייה כולה.</p>	קכ"ק 1427 מרק' א 15
החזרה בתשובה בתולדות הישועה	
<p>7. אוהל מועד / המשכן היה המקום שבו נפגש אלוהים עם עמו, המקום שבו נשפך דם הקורבנות על המזבח, ללא הפסקה, כדי לכפר על חטאי העם בתיווך הכוהנים. כשהרסו הרומאים את בית המקדש – עם ישראל נשאר ללא קורבנות.</p>	שמות כט 43 ויק' יז 11
<p>8. ישוע סלח לאנשים רבים, דבר שהכעיס את הפרושים: "מי יכול לסלח על חטאים זולתי האלוהים לבדו?" (מרק' ב 7)</p>	מרק' ב 1–12 לוק' ז 47
<p>9. בקורבן הפסח שלו נתן ישוע את חייו כדי לכפר על חטאינו וכדי להחזיר אותנו אל אלוהים. במוותו הוא ניצח את החטא ואת המוות. כעת הוא הכוהן הגדול הנצחי, והמתווך בין אלוהים לבני האדם.</p>	יוח' א 29 ישעי נג 5–6 עבר' ט 12–14
החרטה בחיי המאמין	
<p>10. על האדם לקבל מאלוהים לב חדש. החזרה בתשובה היא בראש ובראשונה פעולת החסד האלוהי המחזיר אליו את ליבותינו.</p>	קכ"ק 1432–1430
<p>11. הקריאה של ישוע לחזרה בתשובה ולחרטה אינה מכוונת בתחילה למעשים הנראים כלפי חוץ, אלא לחזרה בתשובה של הלב. החזרה בתשובה:</p>	
<p>א. דוחפת לביטוי חיצוני של מעשי חרטה</p>	
<p>ב. גורמת לשינוי קיצוני בחיינו, לחזרה לאלוהים בכל ליבנו, לקיצו של החטא ולהימנעות/בריחה מהרע</p>	
<p>ג. מעניקה לאדם רצון והחלטה לשנות את חייו, בתקווה שמקורה ברחמי אלוהים ובביטחון בחסדיו</p>	
<p>ד. מלווה בכאב ובעצבות מועילים</p>	
<p>12. חרטה פנימית יכולה להתבטא בדרכים רבות: צום, תפילה, צדקה, התפייסות עם שכן, דמעות צער, דאגה לישועת אחרים, תחינת הקדושים, מעשי אהבה, הגנה על הצדק, הודאה באשמה, תוכחה ידידותית, שיפור החיים, בחינת המצפון, הדרכה רוחנית, קבלת סבל ורדיפה, נשיאת הצלב והליכה אחרי ישוע.</p>	קכ"ק 1435–1434

13. סעודת האדון, הקריאה בכתבי הקודש, תפילות השעות ותפילת האדון (אבינו שבשמים), מעשים כנים של פולחן או התמסרות – מהווים כולם מרפא לשחרורנו מעוונותינו היומיומיים ולשמירתנו מהחטאים למוות.	קכ"ק 1436–1437
14. זמני הליטורגיה וימי החרטה (צום הארבעים, ימי שישי) הם הזמן המתאים ל"אימון" רוחני, פולחני חרטה, הכחשה עצמית (צום וצדקה) ופעולות אהבה ובישור.	קכ"ק 1438
15. תהליך החזרה בתשובה והחרטה והרחמים האינסופיים של האב מתוארים במשל הבן האובד.	קכ"ק 1439 לוק' טו 11–24
הווידוי / תקדיש הפיוס	
16. החטא הוא ניתוק האיחוד עם אלוהים ועם הכנסייה. החזרה בתשובה כוללת גם סליחה מאת אלוהים וגם פיוס עם הכנסייה, ואלה מושגות בצורה ליטורגית באמצעות הווידוי / תקדיש הפיוס.	קכ"ק 1440
17. רק אלוהים יכול לסלוח חטאים. כבן אלוהים – ניתנה לישוע הסמכות לסלוח חטאים על פני כדור הארץ, והוא מעניק את הסמכות הזו לבני אדם שישלחו חטאים בשמו. רצונו של ישוע היה שהכנסייה תהיה הסימן והכלי של סליחתו ושל פיוסו.	קכ"ק 1441 מרק' ב 5, י
18. ישוע הפקיד בידי שליחיו את סמכות המחילה ואת השליחות לפיוס. השליח נשלח "בְּשֵׁם הַמָּשִׁיחַ" ומפציר: "הִתְרַצוּ נָא לְאֱלֹהִים!" (קור'ב ה 20)	קכ"ק 1442 יוח' כ 21–23
19. ישוע לא רק סלח על חטאים, אלא גם אכל עם החוטאים – סימן לכך שהוא איחד מחדש את החוטאים השבים עם קהילת עם אלוהים.	קכ"ק 1443
20. ישוע נתן לשמעון-פטרוס ולשליחים את מפתחות מלכות השמים ואת התפקיד לאסור ולהתיר – הכוח לסלוח חטאים והסמכות לפיוס חוטאים עם הכנסייה. הפיוס עם הכנסייה הוא חלק בלתי נפרד מהפיוס עם אלוהים.	מתי טז 19, יח 18 קכ"ק 1444–1445
21. ישוע קבע את תקדיש הפיוס עבור כל החוטאים שהם איברים בכנסייתו – ובתקדיש זה אפשרות חדשה להשיג את חסד ההצדקה. שני אלמנטים חיוניים בתקדיש: (א) פעולות האדם שעובר חזרה בתשובה: חרטה, וידוי, פיצוי; (ב) פעולת אלוהים בהתערבות הכנסייה.	מתי טז 19, יח 18 קכ"ק 1444–1448
22. חרטה היא "צער הנפש ותיעוב החטא שנעשה בצירוף החלטה שלא לחטוא שוב". א. "חרטה מושלמת" עולה מאהבה חזקה לאלוהים. מוחלת על חטאים שאינם למוות ומכילה סליחה על חטאים למוות – לצד החלטה מוצקה לקבל את תקדיש הווידוי מוקדם ככל הניתן. ב. "חרטה לא מושלמת" נולדת מתוך הכרת הכיעור שבחטא ומתוך הפחד מעונש. היא אינה מוחלת על חטאים חמורים, אך מובילה ומכינה את האדם החוטא לקבל את המחילה בתקדיש הפיוס.	קכ"ק 1451 קכ"ק 1452 קכ"ק 1453
23. וידוי בפני כוהן הוא חלק חיוני בחרטה. באמצעות הווידוי האדם מביט בחטאיו, מקבל אחריות עליהם ונפתח שוב בפני אלוהים ובפני אחדות הכנסייה. עליו להיות מוכן באמצעות בחינת המצפון.	קכ"ק 1454–1456
24. יש להתוודות על כל החטאים למוות, גם על אלה הסודיים ביותר. הסתרת חטאים למוות בעת הווידוי מוסיפה את החטא למוות של חילול הקודש. יש חובה להתוודות פעם בשנה; מומלץ להתוודות פעם בחודש או יותר, לפי הצורך. אין להשתתף בסעודת האדון במצב של חטא למוות. מומלץ מאוד להתוודות על חטאים שאינם למוות: כך קל יותר לעצב את מצפוננו, להילחם בנטייה לעשות את הרע, להירפא על ידי המשיח ולהמשיך בחיי הרוח.	קכ"ק 1456–1458
25. פיצוי : בחטאים רבים אנו עושים רע לשכננו. על האדם לעשות כל שביכולתו על מנת לתקן את העוול שנעשה על ידו, למשל: להחזיר סחורה גנובה, לשקם את שמו הטוב של מי שנפגע מהוצאת דיבה, לשלם על פגיעה.	קכ"ק 1459
26. המחילה מסלקת את החטא, אך אינה מתקנת את הליקויים שנגרמו על ידיו. על החוטא להחלים מבחינה רוחנית בפיצוי שיציע על חטאיו. כוהן הווידויים מטיל על המתוודה מעשה חרטה המועיל לרוחו, למשל: תפילה, מעשה חסד, שירות השכן, התכחשות עצמית, הקרבה.	קכ"ק 1460

<p>27. הכּוהן של התקדיש : רק כּוהנים מוסמכים יכולים לסלוח חטאים בשם המשיח, כסימן וככלי של אהבת האלוהים מלאת הרחמים.</p>	<p>קכ"ק 1461–1466, 1495</p>
<p>28. "חותם התקדיש" : כל כּוהן ששומע וידויים מחויב לשמור על סודיות מוחלטת בנוגע לחטאים שעליהם מתוודים בפניו.</p>	<p>קכ"ק 1467</p>
<p>29. השפעות התקדיש :</p> <p>א. פיוס עם אלוהים שבאמצעותו המתוודה מקבל שוב חסד</p> <p>ב. פיוס עם הכנסייה</p> <p>ג. שחרור מהעונש הנצחי שאליו מגיעים החוטאים למוות</p> <p>ד. שחרור חלקי מעונש בעולם הזה</p> <p>ה. שלום ושלווה של המצפון ונחמה לרוח</p> <p>ו. הגדלת הכוח הרוחני במאבק בחיי המאמין</p> <p>ז. ציפייה למשפט שהחוטא יעמוד בפניו בסוף ימיו על פני כדור הארץ</p>	<p>קכ"ק 1470–1468</p>
<p>30. אופן נתינת התקדיש :</p> <p>א. ברכה מאת הכּוהן</p> <p>ב. [קריאת דבר אלוהים]</p> <p>ג. [הטפה לחרטה]</p> <p>ד. וידוי על החטאים בפני הכּוהן</p> <p>ה. הטלת מעשה חרטה וקבלתו</p> <p>ו. מחילה על ידי הכּוהן</p> <p>ז. תפילת חרטה, הודיה ושבח</p> <p>ח. שחרור בברכת הכּוהן</p>	<p>קכ"ק 1480–1484</p>

אֱלֹהִים, אָב רַחוּם וְחַנוּן, אֲשֶׁר בְּמוֹתוֹ וּתְחִיַּתוֹ שָׁל יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ, בָּנוּ יְחִידוֹ, רִיצָה אֱלֹוֹ אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ וְשָׁפַךְ אֶת רוּחַ הַקּוֹדֵשׁ לְכַפֵּר עַל כָּל הַחַטָּאִים יְתוֹ לָךְ, דְּרָךְ הַכְּנִסְיָה, אֶת הַסְּלִיחָה וְאֶת הַשְּׁלוֹם. וְאֲנִי פוֹתֵר אוֹתְךָ מִכָּל חַטָּאִיךָ בְּשֵׁם הָאָב, וְהַבֵּן וְרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ - אֱלֹהִים אֶחָד. אָמֵן.

שאלות לדיון

1. מדוע אנו זקוקים לסליחת חטאים אחרי שנטבלנו? כיצד משרה תקדיש הפיוס תקווה לחיי נצח ולשינוי במשיח?
2. האם יש מאפיינים מסוימים בוידוי שמציקים לך?
3. מדוע עלינו להתוודות על חטאינו בפני כּוהן, במקום לפנות "ישירות" לאלוהים? (רמז: כיצד השיגו בני ישראל סליחה על חטאיהם בתקופת בית המקדש?)
4. מהי המטרה של וידוי על חטאים שאינם למוות – הלא אלה נסלחים בכל מקרה כשאנחנו משתתפים בסעודת האדון?
5. מהן ההשפעות שאנו יכולים לקוות להן לאחר שקיבלנו את תקדיש הווידוי?
6. כיצד יכולים תפילה, צום וצדקה לעזור לנו להימנע מחטא ולקדם את קדושתנו?